

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 13 maja 2016 r.

**w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania
karnego oraz niektórych innych ustaw**

Krajowa Rada Sądownictwa zgłasza do projektu ustawy *o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw* poniższe uwagi.

Rada z niepokojem zauważa, że przedłożony projekt jest kolejną w krótkim czasie procedowaną nowelizacją ustawy - *Kodeks postępowania karnego* (k.p.k.). W ocenie Rady nowelizacja kluczowego dla procedury karnej aktu prawnego, dotycząca wielu różnych zagadnień a dokonywana tuż po dużej zmianie k.p.k. z dnia 11 marca 2016 r. (Dz. U. poz. 437) dowodzi pilnej potrzeby powołania Komisji Kodyfikacyjnej celem poprawy jakości stanowionego prawa.

Odnosząc się merytorycznie do przedłożonych rozwiązań projektu, Krajowa Rada Sądownictwa krytycznie ocenia projektowany art. 1 pkt 5 lit.-a, przewidujący dodanie § 1b do art. 360 k.p.k. Przepis ten w sposób nieuzasadniony ogranicza uprawnienie sądu do oceny, czy nastąpiły przesłanki wyłączenia jawności rozprawy. W myśl tego przepisu ograniczenie jawności ze względu na ważny interes oskarżonego może nastąpić tylko za zgodą oskarżyciela, a jeżeli jednym z oskarżycieli jest prokurator, do wyłączenia jawności konieczna jest jego zgoda. Krajowa Rada Sądownictwa negatywnie opiniuje tego rodzaju rozwiązanie wskazując, że wyłącznie na składzie orzekającym powinien spoczywać obowiązek oceny występowania przesłanek wskazanych w art. 360 § 1 k.p.k. Jest to tym bardziej uzasadnione, że arbitralność w tym względzie wykluczona zostaje przez projektowaną treść art. 360 § 4 i 5 k.p.k., wprowadzającą zaskarżalność orzeczenia sądu w przedmiocie wyłączenia jawności rozprawy. Na marginesie Rada zwraca uwagę, że projektowana treść art. 360 § 4 k.p.k. w całości pochłaniana jest przez projektowaną treść art. 360 § 5 k.p.k. Zbędne jest powielanie w dwóch odrębnych jednostkach redakcyjnych ustawy rozwiązań przewidujących zaskarżalność omawianego rodzaju orzeczeń.

Rada negatywnie opiniuje również rozwiązanie zawarte w art. 5 projektu ustawy. Istotą tego przepisu jest stworzenie dla prokuratora możliwości złożenia wiążącego sąd wniosku o przekazanie mu sprawy w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia. Przepisy

projektowanej ustawy nie zawierają żadnych rozwiązań modyfikujących k.p.k. w stopniu uzasadniającym wprowadzenie incydentalnego w swym charakterze przepisu, który tak dalece ingeruje w bieg postępowania sądowego. Ewentualne uzupełnienie postępowania dowodowego, niezależnie od tego, według której wersji k.p.k. prowadzony jest proces, możliwe jest w oparciu o obowiązujące regulacje prawne. Proponowane rozwiązanie uchybia zasadzie równości stron i wpływać będzie negatywnie na gwarantowane w art. 45 ust. 1 Konstytucji i art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności prawo do rozstrzygnięcia sprawy bez zbędnej zwłoki. Poza tym nie jest jasne, jaki charakter ma termin wskazany w art. 5 ust. 1 projektu, w szczególności zaś, jakie skutki wywoła uchybienie temu terminowi. Jeżeli bowiem uznać termin z art. 5 ust. 1 projektu za instrukcyjny, stan przedłużania się postępowania mógłby trwać faktycznie dłużej niż określone w projekcie 6 miesięcy, nie tylko uchybiając wskazanym wyżej przepisom Konstytucji i Europejskiej Konwencji, ale również narażając na konsekwencje wynikające z ustawy z 17 czerwca 2004 r. *o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.*